

Sygn. akt VIII U 687/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia (del.) Magdalena Kimel
Protokolant	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2019 r. w Gliwicach

sprawy A. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek odwołania A. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 marca 2019 r. **nr** (...)

- zmienia częściowo zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż A. F. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 1 września 2018r. do 30 września 2018r.
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującej kwotę 180zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Magdalena Kimel

Sygn. akt VIII U 687/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 marca 2019 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2, art. 11 ust. 2, art. 14 ust. 1 i 1a oraz art. 14 st. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że ubezpieczona A. F. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach od 1 czerwca 2011 r. do 20 października 2013 r., od 1 listopada 2013 r. do 15 maja 2014 r., od 15 maja 2015 r. do 9 grudnia 2015 r., od 8 grudnia 2016 r. do 31 sierpnia 2018 r. i od 1 października 2018 r. W uzasadnieniu wskazał, że wprawdzie ubezpieczona w dniach 30 października 2018 r. i 11 grudnia 2018 r. wniosła o wyrażenie zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie

za okres od września 2018 r., to w dniu 22 listopada 2018 r. organ rentowy poinformował ją, że nie wyraził zgody na zapłatę składki za wrzesień 2018 r., gdyż jest to kolejne opóźnienie w opłacaniu składek.

Z powyższą decyzją nie zgodziła się ubezpieczona. Wniosła odwołanie, w którym domagała się jej zmiany poprzez przywrócenie terminu do uiszczenia składki na dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne za wrzesień 2018 r. i uznanie, że podlegała ona w tym okresie dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą w tym okresie. Domagała się również zasądzenia od organu rentowego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podniosła, że w okresie od 5 października 2018 r. do 12 października 2018 r. sprawowała opiekę nad chorymi dziećmi, które wymagały 24 godzinnej opieki i nie mogła wówczas skorzystać z komputera. Z kolei w okresie od 13 października 2018 r. do 15 października 2018 r. przebywała na szkoleniu w W., gdzie nie miała dostępu do komputera, także przenośnego. Zaznaczyła, że przelew na rachunek bankowy organu rentowego za sporne składki wykonała ostatecznie w godzinach wieczornych w dniu 15 października 2018 r., a więc w ostatnim dniu płatności. Z kolei fakt, że środki zostały zaksięgowane w dniu następnym, nie powinien skutkować dla niej niekorzystnymi konsekwencjami, gdyż przyjęciem takiej wykładni jest niedopuszczalne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie. Domagał się również zasądzenia od ubezpieczonej na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Zdaniem organu rentowego nie zaistniały okoliczności dostatecznie usprawiedliwiające przyczynę nieopłacenia składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ubezpieczonej za miesiąc wrzesień 2018 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona A. F. (ur. (...)) prowadzi działalność gospodarczą w postaci salonu fryzjerskiego od 1 kwietnia 2011 r. Zatrudnia dwóch pracowników na podstawie umowy o pracę.

Ubezpieczona ma dwoje małoletnich dzieci – C. B. (ur. (...)) i G. B. (ur. (...)). Dzieci chorowały od początku października 2018 r. W okresie od 1 października 2018 r. do 12 października 2018 r. były obecne w przedszkolu jedynie w dniach od 1 października 2018 r. do 2 października 2018 r. Do 5 października 2018 r. w opiece nad chorymi dziećmi, ubezpieczonej pomagał mąż oraz U. R..

W okresie od 5 października 2018 r. do 12 października 2018 r. ubezpieczona sama zajmowała się chorymi dziećmi. Przebywała wówczas na zwolnieniu lekarskim w związku z opieką nad małoletnią córką C. B..

Następnie w okresie od 13 października 2018 r. do 15 października 2018 r. ubezpieczona przebywała na szkoleniu w W. w zakresie doradztwa w prowadzeniu firmy. Chorymi dziećmi w tym czasie zajmowała się U. R..

Termin płatności składek na ubezpieczenia za miesiąc wrzesień 2018 r. upływał z dniem 15 października 2018 r.

Po powrocie ze szkolenia w dniu 15 października 2018 r. około godziny 22:00 ubezpieczona wykonała przelew bankowy na rzecz organu rentowego obejmujący składki na ubezpieczenia za miesiąc wrzesień 2018 r. Niemniej jednak, rachunek bankowy ubezpieczonej został obciążony w następnym dniu, tj. 16 października 2018 r.

W dniu 7 stycznia 2019 r. ubezpieczona wniosła do organu rentowego o wydanie decyzji w zakresie okresów podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W decyzją z dnia 4 marca 2019 r. organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu w okresach od 1 czerwca 2011 r. do 20 października 2013 r., od 1 listopada 2013 r. do 15 maja 2014 r., od 15 maja 2015 r. do 9 grudnia 2015 r., od 8 grudnia 2016 r. do 31 sierpnia 2018 r. i od 1 października 2018 r. Tym samym organ rentowy uznał, że ubezpieczona nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za miesiąc wrzesień 2018 r.

Od powyższej decyzji ubezpieczona wniosła odwołanie, które zainicjowało niniejsze postępowanie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, faktury (k.7), rachunków kosztów podróży (k.8), druku (...) (k.24); polecenie wyjazdu służbowego, zaświadczeń(k.25-26, 30-31); certyfikatu ukończenia szkolenia (k.26); zeznań świadka U. R. złożonych na rozprawie w dniu 9 października 2019 r. (k.37-38); zeznań ubezpieczonej złożonych na rozprawie w dniu 9 października 2019 r. (k.38).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania ubezpieczonej i świadka U. R., albowiem są one spójne, logiczne i wzajemnie się pokrywają. Z ich treści wynika, że ubezpieczona faktycznie w okresie od 5 października 2018 r. do 12 października 2018 r. opiekowała się chorymi dziećmi. W tym celu korzystała ze zwolnienia lekarskiego w związku z opieką nad małoletnią córką. Z kolei przed trzy kolejne dni przebywała na szkoleniu w W., Jednocześnie w dniu 15 października 2018 r. w godzinach wieczornych wykonała przelew na konto organu rentowego w celu uiszczenia składek. Złożone zeznania pokrywają się dokumentacją zgromadzoną w aktach sprawy, w szczególności w zaświadczeniach, druku ZUS ZFA, certyfikacie o ukończeniu szkolenia. W związku z tym nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest nieprawidłowa.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo odmówił ubezpieczonej wyrażenia zgody na opłacenie przez nią składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za wrzesień 2018 r., albowiem zostały one zapłacone po terminie płatności.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2019.300 t.j., dalej w treści: ustawa systemowa), osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, w tym osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu na swój wniosek.

W myśl art. 14 ust. 1 i art. 14 ust. 1a ww. ustawy, objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a. Z kolei objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4.

Natomiast, zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej, ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, ustają od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a.

Wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie społeczne po terminie może być uwzględniony przez organ rentowy nie tylko w wyjątkowych i szczególnych okolicznościach, lecz w każdym przypadku, gdy nieopłacenie składki w terminie jest obiektywnie usprawiedliwione. Chociaż przesłanki wyrażenia przez organ rentowy zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie nie zostały określone przez ustawodawcę, jednak należy przyjąć, że przesłankami tymi są okoliczności związane z przebiegiem samego ubezpieczenia chorobowego i przyczynami uchybienia terminu do opłacenia składki. Art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej nie powinien być traktowany z nadmiernym rygoryzmem - w tym znaczeniu, że niejako automatycznie prowadzi do wyłączenia z ubezpieczenia, bez względu na okoliczności. Przepis ten nie wymaga, aby dany przypadek był wyjątkowy i szczególnie uzasadniony, a przez przypadek uzasadniony rozumieć należy taki, który obiektywnie

usprawiedliwia i tłumaczy, dlaczego składka nie została należycie opłacona (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2016 r., sygn. akt I UK 35/15).

Jednocześnie zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej, ubezpieczona powinna uiścić sporne składki za miesiąc wrzesień 2018 r. do 15 października 2018 r.

Z przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego wynika, że odmowa opłacenia spornej składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc wrzesień 2018 r. była nieuzasadniona. Ubezpieczona wykazała, że do okresie od 5 października 2018 r. do 12 października 2018 r. sprawowała opiekę nad małoletnimi chorymi dziećmi. Na tę okoliczność przedłożyła m.in. zwolnienie lekarskie oraz złożyła wiarygodne zeznania. Następnie w okresie od 13 października 2018 r. do 15 października 2018 r. przebywała na szkoleniu wyjazdowym w W., co też potwierdziła stosownym certyfikatem. Jednocześnie wykonała przelew na składki za sporny okres w dniu 15 października 2018 r. godzinach wieczornym, przy czym jej rachunek został obciążony dopiero w kolejnym dniu. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wystąpiły obiektywne okoliczności uniemożliwiające opłacenie przez ubezpieczoną składki w terminie. Był to zatem uzasadniony przypadek, o którym mowa w ww. przepisie. Tym samym zaskarżona decyzja okazała się nieprawidłowa.

W związku z powyższym, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowy w ten sposób, że stwierdził, iż ubezpieczona, jako osoba prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1 września 2018 r. do 30 września 2018 r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 k.p.c. oraz odpowiednio § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800), zasądając od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł.

(-) sędzia (del.) Magdalena Kimel